

D.23. Gender a média

kód/y kurzu: GEN 125, GEN 525

Vyučující: PhDr. Monika Metyková, PhD
Media Department, Northumbria University
Newcastle, Velká Británie

Kontakt: 32153@mail.muni.cz; monika.metykova@northumbria.ac.uk

Předpoklad úspěšného zakončení:

- aktivní účast na seminářích
- závěrečný esej (80% celkového hodnocení)
- analýza reklamy (20% celkového hodnocení)

Anotace:

Kurz si klade za cíl představit základní přístupy k mediální konstrukci genderu. Kurz je rozdělen na tři hlavní bloky, konstrukcí genderu se zabývá ve vztahu k mediálním obsahům, organizacím a publiku. Každý blok se zabývá teoretickou reflexí dané problematiky a představuje také empirická data.

Pondělí 18.4. 2011 14 – 17:40 AVC

1. Úvod.

Média a společnost, funkcionalistické přístupy – liberální, radikální a alternativní perspektivy.

Povinná literatura:

- Kapitola 3 in McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.
- Kellner, D.: Cultural studies, multiculturalism and media culture. In: Dines, G. a Humez, J.M. *Gender, race and class in media*. Londýn: Sage 1995.

Doporučená literatura:

- A propaganda model. In: Herman, E. a Chomsky, N.: *Manufacturing consent*. Pantheon, 1988.
- Defining media events. In: Dayan, D. a Katz, E.: *Media events*. Harvard, Harvard University Press, 1992.
- Lewis, J.: The role of the media in boosting military spending. *Media, war and conflict*, č. 1, 2008.

2. Média a konstrukce identity

Povinná literatura:

- Frith, S.: Music and identity. In: Hall, S. a P. du Gay (eds.) *Questions of identity*. Londýn, Sage, 1996.

Doporučená literatura:

- Arthurs, J.: Sex and the City and consumer culture: Remediating post-feminist drama. In: Brunson, C. a Spigel, L. (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.
- Gilroy, P.: British cultural studies and the pitfalls of identity. In: Curran, J., Morley, D. a Walkerdine, V. (eds.): *Cultural studies and communications*. Londýn, Arnold, 1996.
- Kapitola 5 (str. 94-108). In: Gauntlett, D.: *Media, gender and identity: An introduction*. Londýn, Routledge, 2002.

Úterý 19.4. 2011 8 – 11:40 AVC

3. Feministické kritiky médií – přehled

Povinná literatura:

- van Zoonen, L.: Feminist perspectives on the media. In: Curran, J. a Gurevitch, M.: *Mass media and society*. Londýn, Arnold 1996.

Doporučená literatura:

- Binková, P.: Feministická perspektiva v mediálních studiích. *Revue pro média* č. 9, 2004.
- Gallagher, M. Who makes the news. Global Media Monitoring Project 2010. WACC, 2010, www.whomakesthenews.org.

4. Mediální obsahy: Úvod do problematiky.

Povinná literatura:

- Kapitola 9. McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.
- Kapitola 7 (str. 166-174). In: Disman, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha, Karolinum, 2000.

Doporučená literatura:

- Fiske, J. a Hartley, J.: *Reading television*. Londýn, Routledge, 1978.
- Vidmar-Horvat, K. The globalization of gender: Ally McBeal in post-socialist Slovenia. In: Brunson, C. a Spigel, L. (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.

Středa 20.4. 2011 8 – 9:40 U32 a 12-13:30 U34

5. Konstrukce genderu v mediálních textech I

Povinná literatura:

- Kapitola 32. In Seale, C. (ed.) *Researching society and culture*. London, Sage, 2004.

Doporučená literatura:

- Binková, P.: Vlasta – všechny stránky ženy. In: *Média a realita*. Brno, Masarykova univerzita, 2000.
- Katz, J.: Advertising and the construction of violent white masculinity. In: Dines, G. a Humez, J.M. *Gender, race and class in media*. Londýn: Sage, 1995.
- Indruchová, L.: Žena na ulici : (Stereo)typizace ženy v současné velkoplošné reklamě v České republice. *Sociologický časopis*. 31 (1), 1995.

6. Konstrukce genderu v mediálních textech II

Povinná literatura:

- Lowery, M. M.: The traditional romance formula. In: Dines, G. a Humez, J.M. *Gender, race and class in media*. Londýn: Sage, 1995.

Doporučená literatura:

- Mulvey, L.: Visual pleasure and narrative cinema. *Screen*. 16(3), 1975.

Čtvrtek 21.4. 2011 14 – 17:40 U23

7. Gender a mediální organizace

Povinná literatura:

- Kapitola 7. In McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.

Doporučená literatura:

- Pollak, R.W. What's in a Pseudonym? In: Dines, G. a J. M. Humez *Gender, race and class in media*. Londýn: Sage, 1995.
- Falk, E. a Grizard, E. The “glass ceiling” persists: Women leaders in communication companies. *Journal of media business studies*, 2(1), 2005.
- Lavie, A. a Lehman-Wilzig, S. Whose news?: Does gender determine the editorial product? *European journal of communication*, 18(1), 2003.
- Goldsmiths Media Group: Media organisations in society: Central issues. In: Curran, J. (ed.): *Media organisations in society*. Londýn, Arnold, 2000, s. 25-38.

8. Publikum: Úvod do problematiky

Povinná literatura:

- Metyková, M.: Premeny akademického výskumu mediálneho publika. In *Revue pro média* č. 10, 2004.

Doporučená literatura:

- Morley, D.: Changing paradigms in audience studies. In: Seiter, E., Borchers, H., Kreutynier, G. a E. M. Warth (eds.): *Remote control*. Londýn, Routledge, 1989.

Pátek 22.4. 2011 10 – 15:40 U43

9. Gender a konzumace mediálních produktů I

Povinná literatura:

- Morley, D.: Domestic relations: the framework of family viewing in Great Britain. In: Dickimon, R., Harindranath, R. a O. Linné (eds.) *Approaches to audiences: A reader*. Londýn, Arnold, 1998.

Doporučená literatura:

- Boyle, K.: Feminism without men: Feminist media studies in a post-feminist age. In: Brunson, C. a L. Spigel (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.
- Geraghty, C.: Feminism and media consumption. In: Curran, J., Morley, D. a V. Walkerdine (eds.) *Cultural studies and communications*. Londýn, Arnold, 1996.

- Numerato, D.: Jak aktivní je aktivní publikum? In *Revue pro média* č. 10, 2004.

10. Gender a konzumace mediálních produktů II

Povinná literatura:

- Radway, J.: Čtení romancí: Ženy, patriarchát a populární literatura. In: Oates-Indruchová, L. (ed.) *Ženská literární tradice a hledání identit*. Praha, SLON, 2007, překlad Zuzana Pavlíčková a Hana Štráchalová.

Doporučená literatura:

- Seiter, E., Borchers, H., Kreutynier, G. a E. M. Warth (eds.): *Remote control*. Londýn, Routledge, 1989.

11. Závěrečné shrnutí

ANALÝZA MEDIÁLNÍHO PRODUKTU:

Rozsah: 500 – 800 slov

ZÁVĚREČNÝ ESEJ:

Rozsah: 1 500 - 2 000 slov (citace z anglicky psané literatury nemusíte překládat do češtiny).

Témata:

a. Semiotická obsahová analýza mediálního produktu (textualního anebo vizuálního, např. videoklipu, reklamního spotu, tištěné reklamy, textu písně apod.) zaměřená na reprezentaci genderu.

b. Tematická analýza tištěného mediálního produktu (např. časopisu, romance, dětské literatury) zaměřená na konstrukci genderových rolí.

c. Ženské publikum jako analytický nástroj – výhody a nevýhody výzkumu genderovaného publika.

d. Připravte výzkumný záměr orientovaný na konzumaci specifického mediálního produktu (teoretická východiska, výběr a zdůvodnění výzkumných otázek, metody, výzkumného vzorku atd.).

Po domluvě si můžete vybrat vlastní téma.

Literatura kurzu:

- Alasuutari, P. (ed.): *Rethinking the media audience: The new agenda*. Londýn, Sage, 1999.
- Ang, I.: *Living room wars: Rethinking media audiences for a postmodern world*. New York, Routledge, 1996.
- Binková, P.: Vlasta – všechny stránky ženy. In: *Média a realita*. Brno, Masarykova univerzita, 2000.
- Brunson, C. a Spigel, L. (eds.) *Feminist television criticism: A reader*. Maidenhead, Open University, 2008.

- Curran, J., Morley, D. a Walkerdine, V. (eds.): *Cultural studies and communications*. Londýn, Arnold, 1996.
- Curran, J. a Gurevitch, M.: *Mass media and society*. Londýn, Arnold 1996.
- Curran, J. (ed.): *Media organisations in society*. Londýn, Arnold, 2000.
- Dayan, D. a Katz, E.: *Media events*. Harvard, Harvard University Press, 1992.
- Dines, G. a Humez, J.M. (1995). *Gender, race and class in media*. Londýn: Sage.
- Featherstone, M. a Burrows, R. (eds.): *Cyberspace/cyberbodies/cyberpunk: Cultures of technological embodiment*. Londýn, Sage, 1996.
- Fiske, J. a Hartley, J.: *Reading television*. Londýn, Routledge, 1978.
- Gauntlett, D.: *Media, gender and identity: An introduction*. Londýn, Routledge, 2002.
- Geraghty, C.: *Women and soap opera*. Cambridge, Polity Press, 1991.
- Hall, S. a du Gay, P. (eds.): *Questions of cultural identity*. Londýn, Sage, 1997.
- Haraway, D.: Manifest kyborgů: Věda, technologie a socialistický feminismus ke konci dvacátého století. *Sociální studia*. 7, Brno, FSS MU, 2002.
- Herman, E. a Chomsky, N.: *Manufacturing consent*. Pantheon, 1988.
- Indruchová, L.: Žena na ulici : (Stereo)typizace ženy v současné velkoplošné reklamě v České republice. *Sociologický časopis*. 31 (1), 1995.
- McQuail, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, Portál, 2002.
- Modleski, T.: *Loving with a vengeance: Mass-produced fantasies for women*. Londýn, Methuen, 1982.
- Morley, D.: *Family television: Cultural power and domestic leisure*. Londýn, Routledge, 1988 (původní vydání z roku 1986).
- Mulvey, L.: Visual pleasure and narrative cinema. *Screen*. 16(3), 1975.
- Navrátilová, J.: Donna Haraway a útok na jednotu bez různosti. *Sociální studia*. 7, Brno, FSS MU, 2002.
- Oates-Indruchová, L. (ed.) *Dívčí válka s ideologií : klasické texty angloamerického feministického myšlení*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998.
- Osvaldová, B. *Česká média a feminismus*. Praha: Libri, 2004.
- Pachmanová, M. (ed.) *Neviditelná žena: antologie současného amerického myšlení o feminismu, dějinách a vizualitě*. Praha: One Woman Press, 2002.
- Radway, J.: *Reading the romance : Women, patriarchy, and popular literature*. Londýn, Verso, 1994.
- *Revue pro média* č. 9, 2004.
- *Revue pro média* č. 10, 2004.
- Seiter, E., Borchers, H., Kreutynier, G. a Warth, E.M. (eds.): *Remote control*. Londýn, Routledge, 1989.